

Reflektioner och rekommendationer från miljöuppföljning av Vård- och omsorgsnämnden (VON) i samband med klimat- och miljöutskottets sammanträde den 26 mars 2024.

Reflektioner och rekommendationer från kommunens miljöstrateger

1. I miljöprogrammet finns mål om att kommunen och dess helägda bolag ska minska de konsumtionsbaserade utsläppen från varor och produkter inom sina verksamheter. Det finns också mål om att andelen miljömärkta varor och produkter som köps in ska öka. En stor del av nämndens inköp är kopplat till livsmedel och måltider. *Hur fortlöper arbetet med att minska växthusgasutsläppen från inköp av livsmedel samt hur fortlöper arbetet med att minska matsvinnet? Kommunens miljöstrateger rekommenderade VON i förra miljöuppföljningen att se över de verksamheter som har mest svinn och kartlägga vad det beror på. Har något sådant arbete gjorts? Hur arbetar VON för att minska växthusgasutsläppen från sina övriga inköp samt hur arbetar VON för att öka andelen inköpta miljömärkta varor och produkter?*

Reflektion och rekommendation

Kommunens miljöstrateger ser mycket glädjande på att både matsvinnet och CO₂-utsläpp från inköp av livsmedel har minskat samt positivt på hur man arbetar med detta.

För vidare arbete med att minska de konsumtionsbaserade utsläppen rekommenderar kommunens miljöstrateger att förvaltningen utnyttjar det erbjudande som gått ut till alla förvaltningarnas ledningsgrupper om att kommunens miljöstrateger kan komma och berätta om miljöspendsanalysen och delge samt ha en dialog om respektive förvaltnings resultat mer i detalj. Därefter rekommenderar kommunens miljöstrateger att nämnden/verksamheterna sätter egna mål och aktiviteter som är relevanta för förvaltningen utifrån resultatet av miljöspendsanalysen och att dessa aktiviteter kommer in i verksamhets- och arbetsplaner där det är relevant.

Att öka andelen inköpta varor och produkter som är miljömärkta är en utmaning hela kommunen har. Här ser kommunens miljöstrateger att fortsätta sprida kunskap om, och utbilda i, hur man gör hållbara inköp är viktigt för att få till en ökad andel miljömärkta varor och produkter.

2. Kommunen har som mål att 2025 ska de geografiska växthusgasutsläppen minska med 25% jämfört med 2019. Utsläppen från transporter står för majoriteten av de geografiska utsläppen i Huddinge och är därför ett viktigt område att jobba med. Det har i miljöbokslutet 2023 visat sig att flygresandet ökat och att drivmedelsförbrukningen från bland annat bensin ökat under året. En anledning till det tros vara att etanolfordon tankas med bensin. *Hur jobbar SN med att minska utsläppen från tjänsteresor (inklusive flygresor¹) samt övriga transporter inom verksamheten?*

---

¹ Socialförvaltningen är en stor förvaltning och gjorde under 2023 172 flygresor, vilket inte är så anmärkningsvärt sett till antalet anställda. Vad som syns i statistiken är däremot att många väljer flyget på sträckan Stockholm-Göteborg, vilket inte går i linje med riktlinjerna som säger att "Flyg ska endast användas undantagsfall där tåg eller båt inte kan ses som ett resurseffektivt alternativ." Finns det någon särskild anledning till att flyget väljs så pass ofta?

Hur jobbar SN för att minska utsläppen från sina tjänstefordon och eventuellt tankande av bensin i etanolbilar?

Reflektion och rekommendation

Kommunens miljöstrateger ser det som positivt att nämnden har som policy att man måste motivera för sin ledning om man vill ta flyget. Det gör att man behöver reflektera om flygresan verkligen måste genomföras vilket skapar en större medvetenhet om hur man reser, och att man inte väljer flyget om man inte måste.

För att minska nämndens utsläpp från resor med bil i tjänsten rekommenderar kommunens miljöstrateger att man fortsätter sitt arbete med informationsinsatser, och utbildningar om nödvändigt, för att få ner mängden bensin som tankas i etanolbilarna.

3. I miljöprogrammet finns ambitionen om att öka andelen cirkulära flöden genom återbruk och återanvändning. Även i kommunens nya avfallsplan finns mål för att öka återbruk. *Hur arbetar VON med återbruk och cirkulära flöden? I förra årets miljöuppföljning beskrev ni hur ni jobbade med återbruk på olika sätt. Har det arbetet fortlöpt eller utvecklats under året?*

Reflektion och rekommendation

Miljöstrategerna ser positivt på att nämnden har sett över vilka möbler som kan återanvändas och att man tar med ett antal arbetsplatser i samband med att delar av förvaltningen ska flytta till nya lokaler. Miljöstrategerna ser även positivt på att nämnden fortsatt har flera dagliga verksamheter som arbetar med återbruk.

4. I kommunens miljöprogram finns mål om att fasa ut farliga ämnen och minimera spridningen av miljögifter som kan skada människor och natur. *Hur går åtgärdsarbetet med handlingsplanen Gifter i miljön samt hur fortlöper arbetet med att minimera andelen farliga ämnen och miljögifter från verksamheternas inköp?*

Reflektion och rekommendation

Kommunens miljöstrateger ser positivt på att man ställer hållbarhetskrav i upphandling samt att miljöombuden jobbar med att sprida kunskap om detta. Kommunens miljöstrateger rekommenderar att förvaltningen fortsätter att aktivt jobba med och utveckla detta arbete för att sprida kunskapen ytterligare om hur man gör hållbara och giftfria inköp.

5. Vid förra årets miljöuppföljning nämnde VON att man har dialogmöten med de privata aktörerna i kommunen. I miljöuppföljningens rekommendationer föreslog kommunens miljöstrateger att VON, på de dialogmöten med privata aktörer som genomförs, lyfter miljöfrågor som en stående punkt. Kanske går det att utbyta bra erfarenheter med varandra både vad gäller omställningen till fossilfria fordon och inom andra miljöfrågor. *Har detta gjorts och hur har utfallet av det i så fall blivit?*

Reflektion och rekommendation

Här informerade nämnden om att en dialog om miljö på möten med privata utförare numera är något man har, vilket miljöstrategerna ser som väldigt positivt. Nämnden gick dock inte in på vad utfallet av dialogen blivit, vilket skulle vara intressant att höra mer om.

6. En standardfråga till alla nämnder och bolag är: Hur bedriver ni ert miljöarbete;
a) *i verksamhetens/bolagets kärnuppdrag, och b) internt inom er verksamhet/bolag?*
Syftet med frågan är att bättre förstå hur miljöarbetet genomförs och för att sätta
ljuset på att det behövs en struktur i verksamheten för miljöarbetet både i
kärnuppdrag och i det egna interna arbetet.

Reflektion och rekommendation

Kommunens miljöstrateger ser mycket positivt på att socialförvaltningens miljösamordnare har kontinuerliga avstämningar med ledningsgruppen samt att man aktivt jobbar för att alla på förvaltningen ska ha genomgått kommunens miljöutbildning. Kommunens miljöstrateger ser också mycket positivt på att socialförvaltningen har miljöombud som på olika sätt arbetar med miljöfrågorna i sina verksamheter. Att ha miljöombud är ett mycket bra och effektivt sätt för att skapa ett systematiskt miljöarbete inom alla förvaltningens verksamheter.